

S-a stins lumina vieții arhimandritului Zareh Baronian

(Grigore Constantinescu – 17 aprilie 2017)

Ne-am despărțit cu adâncă întristare de preotul **Zareh Baronian**, unul dintre marii prieteni ai vieții muzicale împărtășite cu noi toți, mulți ani.

Teolog armean, care deține rangul de arhimandrit mitrofor al Bisericii Armene din România, preotul Baronian a îndeplinit funcția de paroh al catedralei armene și de vicar al Arhiepiscopiei Armene în perioada 1965-2001. Descendent al unei familii de intelectuali armeni și clerici cu sufletul aproape de credința creștină și artele gândirii literare. A absolvit cursurile de doctorat la Institutul Teologic de grad universitar din București și a susținut teza de doctorat cu titlul „Liturgia Bisericii Armene în cadrul liturgiilor celorlalte rituri liturgice răsăritene. Studiu comparativ”, pentru care a obținut nota calificativul „Exceptional”. În 1971 a fost ridicat la rangul de mitrofor, primind „Crucea Patriarhală” de la Întâistătătorul Bisericii Armene. În același an, cu prilejul absolvirii cursurilor doctorale, patriarhul Justinian Marina al Bisericii Ortodoxe Române i-a acordat importanta distincție „Crucea Patriarhală” pentru contribuția la adâncirea relațiilor între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Armeană. Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Bisericii Armene din România i-a propus arhimandritului Zareh Baronian să-și depună candidatura pentru funcția de Întâistătător al Arhiepiscopiei. Cu puțină vreme înainte, arhimandritul Zareh Baronian și-a retras candidatura din motive de sănătate.

Arhimandritul Zareh Baronian a publicat studii pentru a face cunoscută Biserica Armeană credincioșilor ortodocși din România: „600 de ani de la înființarea Episcopiei Armene din Moldova”; „Ce știm și ce nu știm despre Crăciun și Anul Nou”; „Biserica Armeniei la Primul Sinod Ecumenic de la Niceea”; „Importanța Liturghiei armene din punctul de vedere al ecumenismului contemporan”; „Lămuriri asupra datei Paștelui”; „O importantă mențiune despre cultul sfințelor icoane” etc.

Cunoșteam doar prea puțin din viața spirituală a preotului Baronian. Pentru noi muzicienii, părintele reprezenta o personalitate puternic atașată de arta și cultura muzicală.

Într-un interviu acordat publicistului Sanda Vișan în 2013, mărturisea:

„ – De mic copil mi-a plăcut muzica. Din fragedă tinerețe am fost coleg cu Tumagianian, vestitul bariton, și am luat lecții de canto cu mătușa lui, soprana la Opera Română din București. În plus, am cântat patru ani în fanfara Liceului Pedagogic, pe care l-am frecventat la Erevan, între anii 1956 – ’59. Fără să știu pe atunci că voi deveni preot, mi-am urmat chemarea spre muzică, ce face parte din creația lui Dumnezeu. Sfânta Scriptură a fost creată prin muzică și cu muzică.

Cuvântul a fost spus melodic. Vechiul Testament este plin de muzică: toată creația corală, psaltică, primele instrumente de percuție și de suflători, primele intervenții în viața de toate zilele și pe câmpul de luptă, la toate popoarele. Pentru mine, muzica este echilibru. Cât timp am fost în funcția de vicar, în cadrul arhiepiscopiei armene, dar și acum, când sunt la pensie, muzica este pentru mine hrană sufletească și echilibru. Într-o viață plină de probleme... ”

Prezența sa în marile săli de muzică ale Bucureștiului – Ateneul Român, Studioul „Mihail Jora”, „Opera Română” – a avut o valoare simbolică prin modul în care Preotul Baronian confirma importanța evenimentelor la care participa, selectând valoarea fiecărui moment de artă. Cu puțin timp în urmă, ultima oară când l-am întâlnit, a fost recitalul pianistului Valentin Gheorghiu la Sala Radio, în 28 martie. De fiecare dată, opinia păritelui Baronian aducea o confirmare a trăirilor artistice unde fusese prezent, asemenea unui sacerdot al artei sunetelor. Locul ocupat de Domnia Sa rămâne acum gol... semn de tristețe al multor muzicieni cărora le va fi sufletește dor, asemenea mie, să-i asculte gândurile, să împărtășească bucuriile artei noastre de o frumusețe fără seamăn.